

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 853 din data de 09.12.2020

Dosar nr. 110/2020

Petiția nr. 1136/17.02.2020

Petent:

Reclamat:

Obiect: comentarii discriminatorii făcute la adresa petentului (persoană cu handicap), pe rețeaua de socializare Facebook de către un politician care ocupă funcția de consilier local din cadrul unei primării de sector din București

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului**

2. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului**

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă comentariul: *“Mai bine fara simtul umorului, decât lipsit de bun simț. Faptul ca ai o situatie specială în această viață nu-ți dă dreptul să îți bati joc de unii ca sau , care prin eforturile lor au ajutat un numar foarte mare de oameni doar pentru a face pe plac grupului care te promoveaza în funcții”,* comentariu publicat pe pagina de Facebook a petentului, prin intermediul căruia i s-ar fi adus atingere demnității personale.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 2312/16.04.2020, prin e-mail, a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 1136/16.04.2020 a fost citată partea reclamată, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2. Prin citație a fost invocată excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la capătul de cerere referitor la solicitarea de a se dispune orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. Partea reclamată depune punct de vedere prin adresa înregistrată sub nr. 3583/17.06.2020, care este comunicat petentului prin adresa înregistrată sub nr. 3883/29.06.2020.

8. Petentul depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 4202/13.07.2020.

IV. Susținerile părților

Susținerea petentului

9. Prin petiția înregistrată sub nr. 1136/17.02.2020, petentul susține că în seara zilei de 13 februarie 2020 a postat pe pagina sa de Facebook un articol preluat de pe site-ul umoristic timesnewroman.ro, postare la care au comentat mai multe persoane, printre care și partea reclamată.

10. Petentul susține că unul dintre comentariile publicate de către partea reclamată este jignitor la adresa sa și că a fost făcut cu scopul de a aduce atingere demnității sale și de a crea o atmosferă ostilă, umilitoare și degradantă; conținutul comentariului care constituie obiectul prezentei sesizării este următorul: *„Mai bine fără simțul umorului, decât lipsit de bun simț. Faptul că ai o situație specială în această viață nu-ți dă dreptul să îți bați joc de unii ca sau , care prin eforturile lor au ajutat un număr foarte mare de oameni, doar pentru a face pe plac grupului care te promovează în funcții.”*

11. Petentul menționează că nu a apelat niciodată la „situația sa specială” pentru a fi promovat în funcții de către un anumit grup, astfel cum este acuzat de către partea reclamată, afirmația respectivă fiind evident neadevărată, iar faptul că simpatizează sau nu o anumită persoană publică nu are nicio legătură cu handicapul său fizic.

12. Petentul susține că majoritatea urmărilor paginii sale de facebook au reacționat negativ cu privire la comentariul sus-menționat al părții reclamate .

13. În final petentul apreciază că atitudinea părții reclamate este cu atât mai periculoasă, dată fiind calitatea acestuia de consilier local la Primăria Sector 2 București.

14. Petentul depune înscrisuri.

15. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 4202/13.07.2020, petentul, în urma parcurgerii punctului de vedere al părții reclamate, consideră că petiția sa este întemeiată și solicită, pe lângă aplicarea amenzii contravenționale, să se dispună publicarea în mass-media a unui rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea faptei, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acesteia.

Susținerea părții reclamate

16. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 3583/17.06.2020, partea reclamată arată că a postat comentariul care face obiectul plângerii lui într-o anumită conjunctură politică, ambele părți implicate fiind membre ale aceluiși partid politic, petentul însă făcând parte în prezent dintr-un grup politic din interiorul filialei USR S2 care urmărește constant să îl denigreze pe și pe cei mai vechi din partid, cu scopul de a-și plasa proprii oameni în funcții cheie.

17. Partea reclamată arată că în prezent ocupă funcția publică de consilier local din partea USR Sector 2 din vara lui 2016 (moment la care USR se numea Uniunea Salvați Bucureștiul), iar din perspectiva obținută în perioada în care a fost inspector de specialitate în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții apreciază victoriile lui în lupta cu mafia imobiliara din București, în prezent acesta având 169 de procese câștigate prin Asociația Salvați Bucureștiul.

18. Partea reclamată susține că respectivul comentariu care face obiectul plângerii lui a reprezentat replica sa la afirmația petentului că este un procesoman, precum și ca urmare a faptului că petentul a dat like unei postări în care un alt membru USR S2 îl numea pe , un consilier local USR, “misogin nenorocit”.

19. De asemenea, partea reclamată consideră că petiția depusă este mai degrabă o manevră politică de a elimina anumiți membri din partid, după eliminarea lui urmărindu-se

ca toți cei care erau fideli principiilor acestuia să fie marginalizați și hărțuiți, inclusiv persoana dumnealui (*în fiiala USSR S2 având loc un atac concertat împotriva sa, în condițiile în care anumiți membri din respectivul grup l-au insultat, l-au calomniat sau i-au cerut demisia, iar administratorul l-a suspendat sistematic pe grupul intern de discuții, fiind pus în imposibilitatea de a se apăra*).

20. Partea reclamată susține că în trecut a avut o relație foarte bună cu petentul, pe care l-a invitat să ia cuvântul la Ziua Mondială a Persoanelor cu Dizabilități (eveniment organizat în Primăria Sectorului 2), discursul acestuia având un mare succes în fața publicului; de asemenea partea reclamată arată că a susținut în Consiliul local S2 proiectul petentului privind înființarea unui ghișeu special pentru persoane dizabilități (proiect care a fost aprobat).

V. Motivele de fapt și de drept

21. **În fapt**, Colegiul director reține spre analiză comentariile făcute la adresa petentului, cu referire la handicapul acestuia, comentarii realizate la o postare gen satiră, redistribuită de către petent pe pagina sa de socializare Facebook.

22. **În drept**, Colegiul director se raportează la prevederile art. 2 alin 1 din O.G. nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată2 [*„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*] coroborat cu art. 15 din același act normativ [*„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*] și reține că, pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- să existe o diferențiere;
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă;
- bazată pe un criteriu;
- care încalcă un drept.

23. **Pe fond**, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la comentariul/afirmațiile părții reclamate. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

24. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, **pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:**

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
  - **să urmărească un scop legitim,**
  - **să fie necesară într-o societate democratică**
- și
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

25.1 Ingerința să fie prevăzută de lege

Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu *art. 15 din O.G. 137/2000*. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu *art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000* potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

25.2 Ingerința să urmărească un scop legitim

Raportat la **scopul legitim urmărit**, prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România. Protecția demnității unei persoane cu handicap, aparținând unei categorii defavorizate / grup vulnerabil constituie un scop legitim într-o societate democratică.

Pentru a se produce o atingere/încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, comentariile/afirmațiile - obiect al prezentei petiții ar trebui să întrunească următoarele elemente:

- să fie un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională,
- ori, să fie un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unei persoane și legat de apartenența acesteia la o categorie defavorizată – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

26. Ca urmare, în speța de față Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

25.3 Necesitatea ingerinței

Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”). Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, *Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801*). În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor

membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

27. Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare. În scopul de a determina dacă comentariul/afirmațiile - obiect al prezentei sesizări, aduc atingere petentului pe criteriu handicap, Colegiul director va examina: obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, locul în care au fost făcute afirmațiile, persoana / funcția autorului afirmațiilor.

27.1 Obiectivul urmărit de reclamat. Obiectivul urmărit este important: **a dorit partea reclamată să disemineze opinii legate de handicapul petentului ori a urmărit doar să-și precizeze poziția acestuia privind un anumit subiect?** La acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect neavând relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

27.1.1 În speța de față, Colegiul director constată că partea reclamată a publicat mai multe comentarii, printre care și cel care face obiectul prezentei sesizări, la o postare redistribuită de către petent de pe site-ul timesnewroman.ro cu titlul „O tipă cu fund sexy, angajată într-o firmă de IT să ridice diverse obiecte de pe jos”, comentariile făcute de către partea reclamată având ca temă principală exprimarea opiniei politice ale acestuia față de persoana politică , precum și a dezaprobării față de anumite acțiuni ale membrilor partidului din care face parte (USR).

27.1.2 În acest sens, Colegiul director reține apărările părții reclamate privind scopul urmărit prin comentariul publicat, acela de a oferi o replică la o afirmație a petentului față de persoana politică (cum că ar fi un procesoman), precum și la faptul că petentul a dat like unei postări în care un alt membru USR S2 îl numea pe (consilier local USR) “misogin nenorocit”.

27.2. Contextul în care a avut loc

27.2.1 După cum s-a arătat anterior, comentariul care face obiectul prezentei sesizări a fost publicat de către partea reclamată la o postare gen articol de satiră, postare redistribuită de către petent pe propriul profil public de pe aplicația Facebook și al cărui subiect nu are legătură cu tema principală a comentariilor atașate acesteia.

27.2.2 În continuare, pentru stabilirea contextului în care partea reclamată a publicat pe pagina de Facebook a petentului comentariul care face obiectul prezentei sesizări, Colegiul director reține că la secțiunea comentarii a postării redistribuite (conform printului anexat petiției ca material probatoriu) a avut loc un schimb de replici între mai multe persoane, partea reclamată publicând mai multe comentarii. Astfel, Colegiul director se raportează și la restul comentariilor publicate de către partea reclamată, după cum urmează:

- ✓ (către) *“E foarte bizar cum poți să dai like la postarea unui coleg care îl numește pe altul "misogin nenorocit", dar se pare că beția puterii te-a schimbat complet...”*
- ✓ (către) *„Vino și tu cu amenințări mai concrete, nu folosi generalități! Uite, de pildă, directorul ADP mi-a cerut 20.000 de lei daune morale. Te poti inspira de la el!”*
- ✓ (către) *„De ce ma numești așa? Am lucrat 10 ani ca inspector în construcții și te invit și pe tine să te opui mafiei imobiliare. Sper că e unul din scopurile pt care te-ai înscris în USR. Sau greșesc?”*
- ✓ (către) *„Unul dintre procese îl am cu directorul ADP pt că i-am luat apărarea în CL colegului nostru , persoană paralizată, care fusese agresat de acesta. Dar lasă, să fii tu sanatos și să câștigi procesul cu mine!”*
- ✓ (către) *„Cu drag. Am și alte procese, unul în plus nu contează.”*

- ✓ (către) *Iar un arhitect cu numele tău de familie, probabil rudă cu tine, postează pe FB că împiedică dezvoltarea Capitalei, ceea ce mă face să cred că i-a încurcat niște interese și că de acolo provine și aversiunea ta față de el...*
- ✓ (către) *„Mă refeream la faptul că l-a numit pe procesoman și a dat like la o postare în care îl numeste pe "misogin nenorocit", ceea ce este un lucru incalificabil pt un membru USR!”*
- ✓ (către) *„Nu m-am tăvălit, cum spui tu, ca să fiu ales. Am candidat doar ca să arăt că experiența și competența nu contează în filială dacă nu faci parte din gașca care trebuie.”*
- ✓ (către) *“Nu i-am bagat nimanui pe gât, dar nici nu pot accepta ca alți membri să îl jignească fără să iau atitudine. Și aștept încă discuția cu tine despre , pe care mi-ai promis-o!”*
- ✓ (către) *„Mai bine fără simțul umorului, decât lipsit de bun simț. Faptul că ai o situație specială în această viață nu-ți dă dreptul să îți bați joc de unii ca sau , care prin eforturile lor au ajutat un număr foarte mare de oameni, doar pentru a face pe plac grupului care te promovează în funcții.”*
- ✓ (către) *Sunteți prea amabil cu mine, domnule!”*

27.2.3 În continuare, Colegiul director observă faptul că, prin apărările formulate, partea reclamată susține că atât dumnealui cât și petentul sunt membri ai aceluiași partid politic, dar că nu împărtășesc aceiași ideologie întrucât petentul s-ar fi afiliat unui grup politic din interiorul filialei USR S2 care ar urmări să îl denigreze pe și pe cei mai vechi din partid, motiv pentru care s-a lansat în respectivul schimb de replici. În acest sens, Colegiul director constată că apărările părții reclamate se află în concordanță cu mesajul pe care acesta îl transmite și în comentariile publicate pe pagina publică de Facebook a petentului, mesaj care are legătură cu opiniile sale politice.

27.3 Conținutul mesajului

În speța de față, mesajul a avut următorul conținut:

<<Mai bine fără simțul umorului, decât lipsit de bun simț. Faptul că ai o situație specială în această viață nu-ți dă dreptul să îți bați joc de unii ca sau , care prin eforturile lor au ajutat un număr foarte mare de oameni, doar pentru a face pe plac grupului care te promovează în funcții.>>

27.3.1. În opinia Colegiului, nu poate fi reținută existența unei intenții sau a unui efect de a leza demnitatea petentului care suferă de un handicap, întrucât partea reclamată nu a folosit în exprimarea sa termeni jignitori, nefiind utilizate cuvinte cu sens peiorativ, cum ar fi spre exemplu cuvântul “handicapat”; mai mult decât atât, partea reclamată nu a precizat nici cuvântul „handicap” în comentariul ce constituie obiectul prezentei spețe, ci doar sintagma “situație specială”, fără altă expresie care să explicitizeze semnificația situației speciale. Cu toate acestea, Colegiul director consideră că sintagma respectivă trebuie privită per ansamblu și în strânsă legătura cu întreg conținutul comentariului în cauză.

27.3.2. Colegiul director apreciază că, deși referința la „situația specială” a petentului nu este cea mai fericită, totuși aceasta nu este de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental astfel încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar.

27.3.3. Ca urmare, Colegiul director constată că mesajul nu instigă la discriminarea sau ostilitatea față de petent pe criteriul handicap, neîncălcând astfel demnitatea umană a petentului, conform art. 15 din O.G. 137/2000.

27.4 Rolul în societate a persoanelor - autori ai afirmațiilor. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare sunt luate în considerare și elemente legate de calitatea specifică pe care o poate avea autorul mesajului analizat (*ziarist, politician, membru al*

opozitiei, funcționar public, etc) sau persoana lezată (politician, funcționar public, magistrat, persoană privată, grup parlamentar, etc.) precum și mijlocul prin care a fost difuzat mesajul (presa scrisă, televiziune, radio, mediu online etc.).

27.4.1. În speța de față, partea reclamată este politician și consilier local, iar comentariul a fost publicat pe rețeaua de socializare Facebook. Cu privire la calitatea de politician și consilier local al părții reclamate, Colegiul director recomandă să evite pe viitor situații care pot crea prejudicii de imagine sau pot să încalce demnitatea cetățenilor aparținând grupurilor vulnerabile; persoanele publice trebuie să evite stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

27.4.2. Este adevărat că tratamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular dacă acest tratament se manifestă în public.

27.4.3. În ceea ce privește postarea unui mesaj/comentariu/afirmații pe o rețea de socializare, în speță pe Facebook, într-un spațiu public, Colegiul director reține că o astfel de faptă este săvârșită în public. **Cu privire la natura de spațiu public a rețelei de socializare Facebook, Colegiul director constată că s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 4546 din data de 27 noiembrie 2016.**

{“ (...)Vastitatea unei rețele de socializare presupune, raportat la natura, particularitățile și scopul acesteia, că utilizatorii nu dețin proprietatea spațiului efectiv de publicare, neputând estima și cu atât mai puțin controla întinderea acestui spațiu, care, astfel, capătă caracter public și accesibilitate potențială. Prin urmare, nu se poate reține că rețeaua de socializare Facebook ar fi un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică, întrucât cutia poștală electronică este controlabilă de către proprietar, sub aspectul conținutului informațional transmis, respectiv depozitat, în timp ce Facebook este o rețea de socializare (informațională) publică, receptivă perpetuu în web (internet), bazată pe un site web la care utilizatorii se pot înscrie și interacționa liber cu alți utilizatori, deja înscrși. Așadar, fapta constând în sloganul postat pe pagina rețelei de socializare îndeplinește exigența juridică privind „caracterul public” întrucât, pe de o parte, mesajul a fost postat pe o rețea de socializare care prin natura sa este destinată accesului public/oricărui utilizator (utilizator existent – eventual „prieten”; utilizator nou – potențial „prieten” sau utilizator „intermediat”), în fața unui anumit număr de persoane, și, pe de altă parte, mesajul a fost postat cu intenția parvenirii la cunoștința utilizatorilor publici ai paginii (în mod direct a „prietenilor” și indirect a celor care ar avea acces mijlocit) și, pe cale de deducție logică, categoriei protestatarilor (fapt de rezultă neîndoielnic din adresarea mesajului „asta să înțeleagă protestarii”). Caracterul public al faptei imputate reclamantului rezultă și din consecințele efective și directe ale postării în discuție, în măsura în care, urmare a accesării paginii de socializare a recurentului de către anumiți utilizatori (asociați publicului), mesajul a devenit accesibil publicului larg, neutilizator al rețelei de socializare în cauză, prin diseminarea acestuia în mass-media.”}

28. Pentru toate considerentele de mai sus, Colegiul director constată în speță nu se justifică necesitatea ingerinței statului în libertatea de exprimare. O ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit.

29. Reiterând că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis invocat de persoana care se consideră discriminată, **Colegiul constată că în speță nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare** (potrivit art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată²) deoarece termenii folosiți de către partea reclamată nu aduc un prejudiciu de imagine petentului, deci nu încalcă dreptul la demnitate a acestuia, încadrându-se în limita libertății de exprimare.

30. Concluzii

30.1. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabile de dezvoltare. Mai mult decât atât, una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânenitoare, iar democrația se „hrănește” din libertatea de exprimare (a se vedea *Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentată și adnotată, vol. I, pag. 750, pct. 66*).

30.2. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [*de către opinia publică*] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică”. Ca urmare CEDO a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin.(2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată², afirmațiile se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de art. 2 alin. (8) din același act normativ.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 09.12.2020 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian - Membru, GRAMA Horia - Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian - Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 09.02.2021
Redactată și motivată C.O./S.M.D.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.